

[Aksel Larsen.]

har sagt, en Kendsgerning, at de Forslag om forbedrede Forhold for de arbejdsløse, som er forkastet af Rigsdagen, er forkastet ikke af Landstinget, men af Folketinget, og det vil altsaa sige, at Problemet om en bedre Sociallovgivning og Problemet om et frindsindet Styre ikke er et blot og bart Problem om Landstingets Afskaffelse, men et Problem om at faa hele Rigsdagen til at føre en anden Politik.

Hvis det var Hensigten at faa Rigsdagen gjort til blot tilnærmelsesvis Udtryk for et Folkestyre, vilde Forslaget have indeholdt ganske anderledes Ændringer. Jeg vil kun pege paa saadan en Ting som, at der i § 55 i Grundloven, som ikke ønskes ændret af Regeringen, staar, at Rigsdagsmændene hverken har Ret eller Pligt til at holde deres Valgløfter; det skal stadig være saadan, at de kan gaa ud ved Valgene og love Vælgerne hvad som helst, men hvad de foretager sig, saa snart Valgdagen er overstaet, vedkommer ikke Vælgerne, de har ingen Indflydelse derpaa. En af de mest elementære Betingelser for et Folkestyre maa naturligvis være, at Vælgerne kan bestemme, hvad deres valgte Repræsentanter skal foretage sig. (*Hans Thyge Jacobsen*: Grammofonplader!). Det ærede Medlem Hr. Hans Thyge Jacobsen siger Grammofonplader. Nu har jeg aldrig i mit Liv hørt saa mange Grammofonplader som de Taler, der efter Partibeslutning bliver affiret her i Tinget for at forsvare, at man bryder de Løfter, man har givet Vælgerne.

Det ærede Medlem finder, det vilde være saa ubehageligt, at man skulde holde sine Valgløfter og rette sig efter sine Vælgeres Ønsker, at han karakteriserer den Slags Ting som Grammofonplader. Naturligvis, et ordentligt Folkestyre, som virkelig tager Hensyn til den arbejdende Befolkings Flertals Interesser, kan ikke tænkes paa et kapitalistisk Grundlag, fordi naar Grundlaget er kapitalistisk, naar den private Ejendomsret til Produktionsmidlerne og dermed Retten til Udbytning af Medmenneskers Arbejde er knæsat gennem hele Lovgivningen og hele Systemet, kan Statens Organer ikke varetage den arbejdende Befolkings Flertals Interesser. Derfor kan et virkeligt Folkestyre kun tænkes, naar Arbejderklassen har taget Magten, og kan kun tænkes under Sovjetforfatningen, hvor de valgte staar i direkte Rapport til deres Vælgere, hvor de er forpligtet til at arbejde i Henhold til de Direktiver, de har faaet fra Vælgerne, og til enhver Tid skal aflægge Beretning over for disse Vælgere samt kan

trækkes tilbage, hvis Vælgerne ikke er tilfredse med Repræsentationen.

Noget saadant er, som sagt, ikke muligt, og det falder os heller ikke ind at komme med vore Ændringsforslag i denne Retning til det foreliggende Lovforslag, for noget saameningsløst som at stille Forslag, der overhovedet ikke kan gennemføres i det nuværende Samfund, indlader vi os nu ikke paa. Men jeg vil, naar Diskussionen staar om disse Forfatningsspørgsmaal, altsaa gøre opmærksom paa, at et virkeligt Folkestyre kun er tænkeligt som et Sovjetstyre, og at baade den Grundlov, vi har, og den Grundlov, vi vilde faa, hvis Regeringens Forslag blev vedtaget, ikke paa nogen Maade kan være Udtryk for Folkestyre.

Det, man her strides om, er altsaa om visse Former for det, man paastaar er Folkestyre, men selve Debatten og Striden er i sig selv saa kompromitterende, at det egentlig er lidt ufatteligt, at man fra den Side har ønsket Debatten rejst. Hvert af Partiernes lægger nemlig deres Mening i Forslaget, og hvert af Partiernes forfægter Synspunkter, de udgiver for at være principielle, men som i Virkeligheden kun dikteres af det mest snæversynede Hensyn til vedkommende Partis Valgchance.

Venstre har tidligere gjort sig til Talsmand for en Ændring af Valgloven, hvorved man, bevares, ikke vil bryde Grundloven — det gør man jo aldrig ved de Love, der vedtages her i Tinget —, men hvorved man alligevel vil skaffe Venstre en uretmæssig Fordel og forsøge om muligt at udelukke visse Partier fra Rigsdagen, selv om de skulde have Stemmer nok til at faa Repræsentation. Det falder ikke Venstre ind at motivere dette med, at det vilde være en taktisk partimæssig Fordel; Venstre vil motivere det med, at det vilde give et bedre Folkestyre, være mere i Overensstemmelse med Forholdstalsvalgmaaden og Parlamentarismens Idé, og hvad ved jeg. Paa samme Maade motiverer Regeringen det Forslag, der foreligger her, og paa samme Maade motiverer Det konservative Folkeparti sin Modstand mod Forslaget. Men det, der skjuler sig bag Partiernes Standpunkter, er jo ikke deres principielle Mening, men det er kun deres Ønske om paa den ene eller den anden Maade at faa valgtaktiske Fordele.

Det var almindeligt ventet, at Regeringen, naar den kom med dette Forslag, i det mindste vilde have indsat Bestemmelser om Landstingets Afløsning af et saakaldt Erhvervsting. Den har vist sig dog at være for taktisk klog og smidig